

miljøpartiet
de grønne

bergen

LOKALPROGRAM

2015 - 2019

Miljøpartiet De Grønnes mål er et medmenneskelig samfunn i økologisk balanse. Økonomien skal underordnes sunne økologiske prinsipper og fremme fred og rettferdighet både lokalt og globalt. Livskraftige lokalsamfunn, i hovedsak basert på lokale ressurser er en forutsetning for å nå målet.

KORT OM

PROGRAMMET

Dette er lokalprogrammet til Miljøpartiet De Grønne i Bergen. Programmet er delt tematisk inn i kapitler, og det understrekes at rekkefølgen følger tema, ikke prioritering. Vi har valgt å skrive en liten tekst i forkant av hvert kapittel, der vi gir en generelt bilde av hva vi mener, og der vi også gjerne grunngir de mer konkrete punktene som følger under.

INNHold

Kapittel 1: Bolig og byutvikling	4	Kapittel 13: Næring og nytenking	19
Kapittel 2: Oppvekst	6	Kapittel 14: Landbruk	20
Kapittel 3: Skole	7	Kapittel 15: Dyrevern	21
Kapittel 4: Barnehage	8	Kapittel 16: Kultur	22
Kapittel 5: Idrett og folkehelse	9	Kapittel 17: Levende demokrati	23
Kapittel 6: God helse for alle	10	Kapittel 18: Kommunal eiendom	24
Kapittel 7: Eldreomsorg	12	Kapittel 19: Skatter og avgifter	25
Kapittel 8: Sosialpolitikk	13	Kapittel 20: Innkjøp	26
Kapittel 9: Natur og grøntområder	14	Kapittel 21: Vann og avløp	27
Kapittel 10: Tiltak mot forurensing	15	Kapittel 22: Avfall	28
Kapittel 11: Transport	16	Kapittel 23: Kommunen som arbeidsgiver	29
Kapittel 12: Sykkel og fotgjengere	18		

Miljøpartiet De Grønne har en visjon om en klimanøytral by og dette er også bærebjelken i vår boligpolitikk. Fra overordnet planlegging til det enkelte bygg vil vi legge til rette for å gjøre byen mer bærekraftig.

Vi vil også legge til rette for en by bestående av gode nærmiljøer der innbyggerne trives. Vi vil lage nabolag i byen der det finnes boliger for alle slags mennesker.

Fremtidens Bergen er en klimanøytral by preget av mennesker som tar gatene i bruk. En by med færre biler vil få frigitt plass til både boliger, grønne byrom, sykkelstier og lekeplasser. Mange av bilene som preger byen i dag er fjernet og har gitt plass for flere boliger, men også grønne byrom, sykkelstier og lekeplasser. Vi ønsker i størst mulig grad å unngå bilbasert handel og vil legge til rette for flere lokalsenter og vil arbeide aktivt mot etablering av store bilbaserte kjøpesentre.

Bergen vokser, det bygges mange nye bygninger og vi blir flere innbyggere. Det er behov for å bygge tett. Det kan gjøres ved å bygge innimellom de eksisterende husene og ved å rive og bygge nytt slik at det blir plass til flere boliger og arbeidsplasser.

Den store fordelene ved å bo i en tett og mangfoldig by er korte avstander mellom hjem, barnehage eller skole og arbeidsplass, samtidig som man når det man trenger av handel, tjenester og kulturtilbud uten å måtte reise langt. Dette vil gjøre sykkel og fortau til naturlige transportløsninger, den totale pendlingen vil reduseres, og man kan bruke tiden på andre ting. Vi ønsker også å imøtegå trafikkveksten ved å legge mye av utbyggingen av boliger og arbeidsplasser nær kollektivlinjer med høy kapasitet.

KAPITTEL 1:

BOLIG OG BYUTVIKLING

Byggebransjen er blant de største kildene til utslipp av klimagasser. Det går enorme mengder energi med til å bygge selve husene, samtidig som mye brukes til oppvarming. Vi vil at det bygges energieffektive hus som er godt isolerte, og vil gjerne stimulere til bruk av solfangere, solceller og varmepumper. Vi ønsker også at nye bygg skal bygges av miljøvennlige materialer med lang levetid. Vi vil ha en by helt fri for bruk av fossilt brensel, både til transport og oppvarming. All bruk av olje til oppvarming av boliger skal erstattes med fornybar energi og fjernvarme. Bergen kommune må bli et forbilde når det gjelder effektiv bruk av energi til boliger, kontorer, idrettshaller og andre lokaler. Vi vil følge i Københavns fotspor og påby grønne tak på alle nye bygninger med takvinkel under 30 grader. Vi er også positive til å anlegge takhager.

Bergen er en by med et presset boligmarked som er utfordrende for mange. Å gi alle en god bolig er en stor oppgave, og ikke alle har behov for store boliger. Mange er studenter eller enslige og har behov for en enkel og rimelig bolig. I tillegg finnes det nye løsninger der fellesrom kombineres med mindre leiligheter. Etter hvert som byen fortettes, øker faren for alvorlige støyplager. Støy kan medføre alvorlige søvnforstyrrelser, psykiske- og somatiske lidelser.

Vi ønsker at det skal stilles strenge krav til utbygging av nye områder, og vi er positive til alternative boformer der man har fokus på økologi, energibruk eller medvirkning fra innbyggerne.

De Grønne vil støtte og legge til rette for lokale initiativer som søker å endre byen i en mer miljøvennlig og sosial retning. Bærekraftig Liv er et eksempel på hvordan et sterkt lokalt miljø kan være med på å skape en god by for fremtiden.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 1.1 Bygge flere boliger med sentral beliggenhet i nærheten av kollektivtransport og grøntområder
- 1.2 Stille høye krav til energisparing og miljøvennlige byggematerialer når boliger bygges
- 1.3 Fase ut all bruk av fossil oppvarming
- 1.4 Sette av arealer til studentboliger
- 1.5 Forhindre at kommunale verneverdige bygg forfaller
- 1.6 Forbedre støtteordninger som gjør det lettere å ivareta vernede og fredede bygninger for private
- 1.7 Sikre rask legging av ny brostein etter gravearbeid
- 1.8 Legge til rette for økt bygging av boliger i Fana og Ytrebygda og flere arbeidsplasser i Åsane for å gi bydelene en mer balansert sammensetning som gir mindre behov for pendling
- 1.9 Øke antallet kommunale utleieboliger, styrke vedlikeholdet og redusere leien
- 1.10 Legge til rette for alternative boformer og støtte opprettelsen av ideelle boligstiftelser
- 1.11 Innføre flere forsøksområder for alternativ byutvikling
- 1.12 Støtte lokale omstillingsinitiativ, som Bærekraftig Liv
- 1.13 At lokaldemokratiet skal være med å forme kommunale byutviklingsprosjekter ved å styrke bydelenes involvering i planprosesser

KAPITTEL 2:

OPPVEKST

Miljøpartiet De Grønne vil at Bergen skal være en barnevennlig by som ivaretar og styrker barnas helse, fysiske og sosiale ferdigheter og deres kjærlighet til naturen og samfunnet. Vi vil la barna ta uterommet i byen tilbake og at barna skal ha tilgang til naturen.

Naturlige områder som sletter, trær, elver og fjell stimulerer barna til å være aktive. Det å kunne bevege seg fritt i sitt eget nærmiljø styrker tilknytningen til sted og dermed det å høre til. Positive opplevelser i naturen er viktig for barn og kan også på sikt være viktige for naturen.

Virksomheten i skolen og barnehagen bør i større grad baseres på tillit til pedagogenes fagkunnskap og mindre på målstyring, byråkratiske ordninger og konkurranseutsetting. Miljøpartiet De Grønne vil tilrettelegge for pedagogisk mangfold og ulike former for barnehager og skoler. Vi vil at barnas skolevei skal bli trygge ved å bygge ut gang- og sykkelstier som er opplyste når det er mørkt. Slik skal man enkelt kunne bevege seg fritt og trygt til fots eller på sykkel over hele byen. Skogsområder i nærheten av barnehager og skoler er uerstattelige plasser for lek, spenning, pedagogisk virksomhet, opplevelse og studier av naturen, og må selvsagt tas vare på.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 2.1 Styrke Bergens fritidstilbud til barn og unge ved å støtte idrettslokaler, kafeer, kulturaktiviteter og andre møteplasser basert på ungdommens egne premisser
- 2.2 Bevare skogsområder i nærheten av barnehager og skoler
- 2.3 Arbeide for å sikre gang -og sykkelveier rundt barnehager og skoler i kommunen.
- 2.4 Støtte aktivitetshus for ungdom.
- 2.5 Flere lærlingplasser innenfor kommunens egne virksomheter
- 2.6 Sikre et kunst- og kulturtilbud i alle kommunens skoler og barnehager
- 2.7 At det tilrettelegges for sykling til og fra skolen

Skolen skal være en plass for nysgjerrighet og kunnskap der barn og unge skal vokse som samfunnsansvarlige medmennesker. Skolen er en viktig arena for å fange opp problemer på et tidlig stadium, og for å bygge trivsel og trygghet senere i livet. Alle elever skal lære å utvikle seg ut ifra sine egne forutsetninger og få den støtten de behøver.

Lærernes oppgaver er mange, og elevgruppene store. For å frigjøre lærernes tid må vi ha mindre elevgrupper og flere lærere. Vi vil begrense rapporteringskravene, senke antallet elever per lærer og sørge for at læreren støttes av andre yrkesgrupper med ansvar for psykososial oppfølging. Vi anerkjenner at lærerne selv har størst innsikt i hvordan skolehverdagen fungerer. Derfor vil vi ta lærernes innspill på alvor, og lytte til deres ønsker og behov for fremtidens skole.

KAPITTEL 3: SKOLE

Vi vil ta vare på både de kommunale skolene som finnes og private skoler skole som representerer et pedagogisk alternativ. Lærere, elever og foreldre skal ha dialog om hvordan det går i skolen, uten at karakterer eller karakterlignende vurderinger gis i grunnskolen.

Alle elever skal ha tilgang til rådgiver, psykolog, helsepersonell samt en studie- og yrkesveileder når de trenger det. Alle voksne i skolen har et ansvar for å gripe inn mot mobbing og skolene skal arbeide ut ifra ett handlingsprogram mot mobbing.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

3.1	Øke lærertettheten i Bergen med mål om 20 elever som et øvre tak på elevgruppene	3.11	Kreve at alle skoler har et tilstrekkelig vegetarisk og vegansk mattilbud i kantinene
3.2	Ikke ha karakterer i barneskolen	3.12	At kommunens skoler på sikt skal miljøsertifiseres etter ISO14001 eller tilsvarende standard.
3.3	Redusere antallet pålagte tester i skolene	3.13	At alle skolene skal være helseverngodkjente
3.4	Sikre alle elever tilgang til rådgiver, psykolog og helsepersonell.	3.14	Lage bedre vaktmesterordninger og vedlikeholdsprogram for skoledrift, og sørge for at alt nødvendig vedlikeholdsarbeid på skoler gjøres fortløpende.
3.5	At helsesøster skal være til stede på skolen minst 2 dager i uken	3.15	Stanse bygging av baseskoler da de gir dårligere læringsmiljø
3.6	At alle skolene skal ha en effektiv handlingsplan mot mobbing, med særlig fokus på forebygging	3.16	Arbeide mot nedleggelse av kommunale skoler.
3.7	Innføre mer fysisk aktivitet i skolen	3.17	Videreføre Nygård skoles tilbud til nyankomne flytninger og innvandrere og gjenopprette tilbudet for barn
3.8	Gi alle skolene tilgang til en skolehage	3.18	Arbeide for å redusere rapporteringskravene
3.9	Sørge for økt fokus på plantebasert kosthold i matlagingsundervisning ved skolene	3.19	Videreføre ordninger der kommunen tilbyr sommerjobber til ungdom
3.10	Innføre skolefruktordning med økologisk frukt og grønt ved alle grunnskoler.		

Barnehagen er en viktig del av barndommen. Her skal barna få en god, sunn og trygg hverdag som ivaretar deres behov for omsorg og lek, og fremmer læring og danningsgrunnlag for allsidig utvikling. Miljøpartiet De Grønne vil at barnehagene skal gi barna en begynnende forståelse av bærekraftig utvikling, viktigheten av naturvern og forståelse av hvor maten vår kommer fra. Barnehagene bør servere økologisk-, og kunne tilby vegansk mat. Kildesortering og annet konkret miljøarbeid for barn skal være med som et naturlig innslag og som en del av leken.

KAPITTEL 4:

BARNEHAGE

Både kommunale og private barnehager skal holde høy kvalitet, med små barnegrupper, riktig utdannet personell og god bemanning. Alle barn skal bli sett og få den oppfølgingen de har behov for. Vi vil gjøre det enklere for de som ønsker seg mer tid sammen med sine barn. Foreldre skal ha en reell valgfrihet til barnehageplass, og for de minste barna skal det tilbys kontantstøtte. Vi vil også støtte Åpne barnehager, et leke- og samværstilbud som barn i følge med omsorgsperson spontant kan benytte seg av uten påmelding eller avtale. Vi ønsker å hindre at private tar ut store gevinster på barnehagedrift.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 4.1 Oppnå full barnehagedekning innenfor hver enkelt bydel
- 4.2 Opprette byttetorg for barnehageplasser på internett
- 4.3 Støtte Åpne barnehager.
- 4.4 Fremme friluftsliv i barnehager og skoler, og bruk av naturen som klasserom
- 4.5 Øke andelen friluftsbarnhager
- 4.6 Tilby vegetarisk og økologisk mat i barnehagene
- 4.7 At kommunens barnehager på sikt skal miljøsertifiseres etter Miljøfyrtårn eller tilsvarende standard
- 4.8 Innføre stopp i bygging av basebarnehager
- 4.9 Styrke arealnormen som begrenser hvor mange barn som kan være til stede i barnehagen samtidig
- 4.10 Hindre at private tar ut gevinster på barnehagedrift
- 4.11 At tilstrekkelig antall nye barnehageplasser alltid tas med i planleggingen av nye boligområder

KAPITTEL 5:

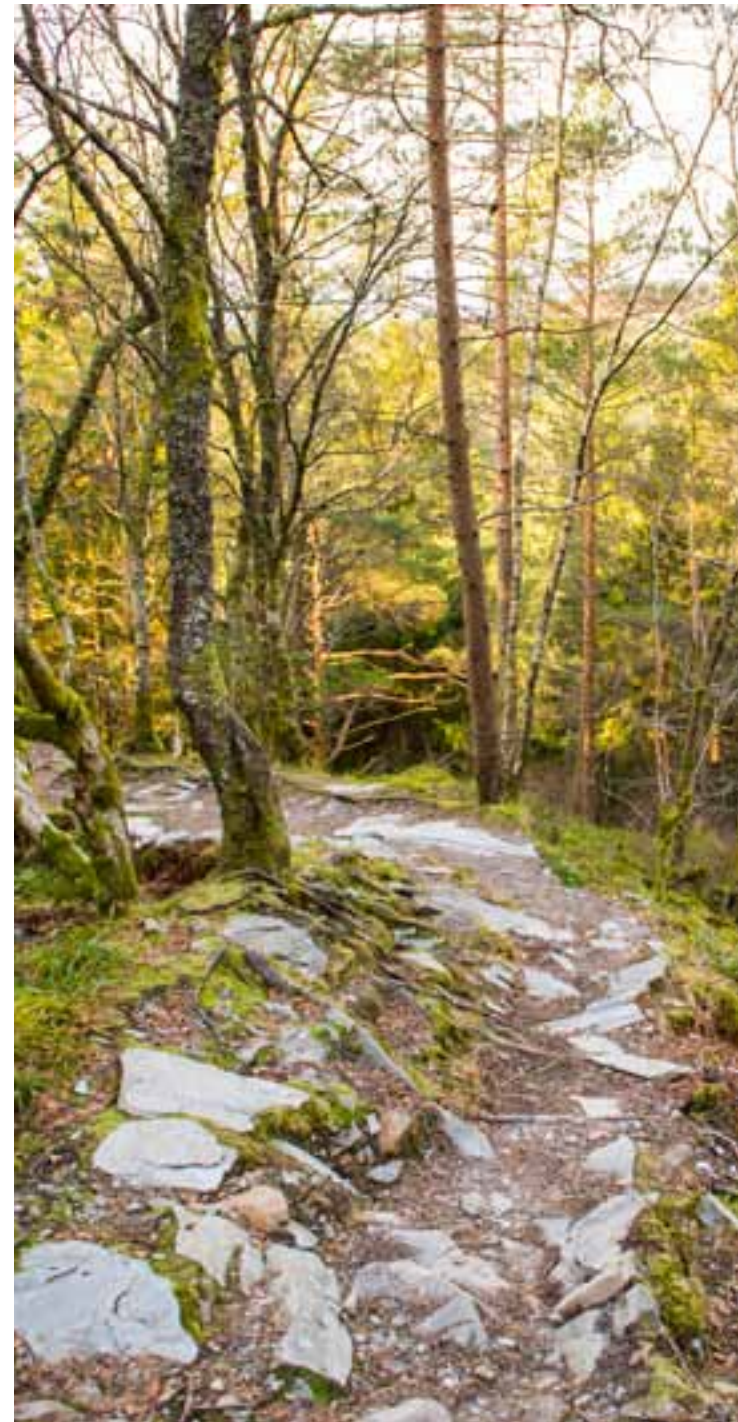
IDRETT OG FOLKEHELSE

Idrett og friluftsliv er viktige faktorer for livskvalitet, for å forebygge livsstilssykdommer og for god folkehelse. Det er viktig at friområder ikke forsvinner når byen vokser og utvikles. Vi må ta vare på og forbedre muligheten for friluftsliv og rekreasjon i byens parker og på byfjellene.

Idrettsanleggene må være tilgjengelige og godt vedlikeholdt.

Lokaler til trening og lagring av utstyr må være tilgjengelig, slik at det stimuleres til organiserte aktiviteter og breddeidrett.

Svømmekunnskap er enkel livreddende kunnskap for en kystby som Bergen. Investering i vårt nye store svømmeanlegg på Nygårdstangen vil ikke løse plassmangelen i bassengene i bydelene. Vi vil arbeide med å opprettholde tilgangen til bydelssvømmeanleggene.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 5.1 Videreføre gratis tilgang til offentlige idrettsanlegg
- 5.2 Sørge for tilfredsstillende vedlikehold av idrettsanlegg
- 5.3 Legge til rette for fysisk aktivitet og lek i byrommet, som utendørs treningsapparater og lekeplasser
- 5.4 Opprette nye turveier og sikre godt vedlikehold av eksisterende turveier
- 5.5 Sikre tilbud om «åpen hall» med tilrettelagt tilbud for barn i alle bydeler
- 5.6 Sikre bedre lys slik at turløypene kan brukes vinterstid
- 5.7 Bedre tilgang og senke prisene på de offentlige svømmeanlegg
- 5.8 Øke støtten til Den norske Turistforening, slik at de kan organisere flere frivillige
- 5.9 Legge til rette for lading av elbil og elsykkel ved idrettsanlegg

KAPITTEL 6:

GOD HELSE FOR ALLE

De Grønne ønsker at helse i større grad skal ses i sammenheng med andre politikkområder. Grønn politikk vil forebygge helseproblemer ved å sikre renere luft og mindre forurensning, fremme sunn mat og bidra til utjevning av økonomiske forskjeller. Vi vil også tilrettelegge bedre for aktivitet i form av gange og sykling og fremme trivsel for eksempel gjennom grønne lunges og bevart natur i nærområdene. Samtidig bør det offentlige tilby god behandling av fysiske og psykiske helseplager med en helhetlig tilnærming der kropp, sinn og livssituasjon ses i sammenheng. Vi vil også legge til rette for at de med redusert arbeidsevne kan få jobbe med tilpasset og meningsfullt arbeid. De Grønne mener det fortsatt er grunn til å øke ressursene til psykisk helsevern, slik at alle med psykiske lidelser får god behandling og oppfølging. Vi ønsker også å forebygge rusproblem i tidlig alder blant annet ved å ha en helhetlig plan og strategi for psykisk helsearbeid for barn og unge.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 6.1 Sørge for at psykisk helsearbeid får en mer brukervennlig organisering på tvers av avdelinger og sektorer
- 6.2 Sikre at det utvikles lavterskeltilbud for lettere og moderate psykiske lidelser
- 6.3 Aktivt bruke de statlige tilskuddsordningene for kommunepsykologer til å få flere psykologer til kommunen
- 6.4 Forebygge rusproblem i tidlig alder bl.a. ved å ha en helhetlig plan og strategi for psykisk helsearbeid for barn og unge
- 6.5 Sikre eldre tilgang på psykisk helsehjelp inkludert bedre tilgang på psykolog og samtaleterapi på sykehjem
- 6.6 Opprette brukerrom sammen med andre helsetilbud
- 6.7 Ha døgnåpent tilbud ved STRAX-huset og ha flere sengeposter
- 6.8 Øke praktisk og økonomisk støtte til Natteravnene
- 6.9 Styrke ettervernet innen rusbehandlingen
- 6.10 Øke økonomisk og praktisk støtte til Megafon
- 6.11 Støtte krisesenteret, utekontakten, bymisjonens omsorgsbasis for kvinner, samt støtte voldsforebyggen de tiltak som stiftelsen Alternativ til Vold
- 6.12 Gjeninnføre prostitusjonsteamet for å motvirke hallikvirksomhet og menneskehandel
- 6.13 Sikre godt opplyste gater
- 6.14 Bedre tilbudet til innvandrere som har flyktet fra krig og vold som for eksempel språk-samfunns- og integreringskurs
- 6.15 Bruke moderat kvotering ved kommunale ansettelser som et virkemiddel for likestilling
- 6.16 Sikre god tilgjengelighet av helsetjenester for student- og ungdom bl.a. gjennom helsestasjoner
- 6.17 Tilby gratis lokale til frivillige organisasjoner som "Helsehjelp for papirløse"
- 6.18 Styrke tilskuddene til aktiviteter for psykisk utviklingshemmede
- 6.19 Arbeide for at helsestasjons- og skolehelsetjenesten kommuniserer relevant informasjon videre til brukerens fastlege
- 6.20 Jobbe for at det alltid er tilstrekkelig med fastleger i Bergen kommune
- 6.21 Opprette et avlastningstilbud for aleneforeldre som kan brukes til barnevakt og overnatting, etter Rødhette-modellen i Oslo.

KAPITTEL 7:

ELDREOMSORG

De Grønne mener det er viktig å sikre gode omsorgstjenester for eldre og andre med omsorgsbehov. Dette innebærer naturligvis også at eldre har tilgang til et bosted som kan imøtekomme omsorgs- og pleiebehovet. Vi i De Grønne ønsker særlig å bidra til en bedring i tilbudet av helsefremmende aktiviteter både på sykehjem men også for eldre og omsorgstrengende utenfor sykehjem. Vi ønsker å fokusere særlig på livsglede blant annet gjennom bruk av musikk og kontakt med dyr I eldreomsorgen som kan gi mange gleder i hverdagen til mange eldre.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 7.1 Tilrettelegge bedre for helsefremmende aktiviteter for eldre
- 7.2 Legge til rette for musikk og kontakt med dyr i eldreomsorgen
- 7.3 Styrke grunnbemanningen og ansette flere miljøterapeuter og aktivitører
- 7.4 Styrke kommunal hjemmehjelpstjeneste
- 7.5 Bygge flere omsorgsboliger
- 7.6 Sikre et kunst- og kulturtilbud på sykehjem og eldresenter.
- 7.7 Teste ut sertifiseringsordning "Livsglede for eldre" på sykehjem eller institusjoner i Bergen for å sikre god livsglede gjennom aktiviteter som hagestell, sosiale aktiviteter og dyr i aktivitetstilbudet for de eldre
- 7.8 Øke omsorgslønn for de som bidrar med omsorgstjenester til pårørende
- 7.9 At alle beboere ved omsorgssentre og sykehjem skal ha tilbud om trådløst internett
- 7.10 Legge til rette for å involvere de pårørende mer i det sosiale og kulturelle tilbudet på sykehjem og eldresenter.
- 7.11 Støtte brukerstyrte aldershjem

KAPITTEL 8:

SOSIALPOLITIKK

Dessverre er det ikke alle som starter livet med de samme mulighetene. På grunn for eksempel av sykdom og vanskelig livssituasjoner er det en del som trenger ulik form for støtte for å kunne leve et godt liv. Det er lett å se på dette som en kostnad og glemme at dette også er en investering som bidrar til at mange med litt hjelp kan bidra positivt til samfunnet på ulike måter samtidig som det forebygger mange samfunnsproblemer. I et samfunn vil et mangfold ha mange fordeler. De Grønne mener alle bør ses som likeverdige bidragsyttere til samfunnet.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 8.1 Sikre fortsatt støtte til Robin Hood-huset, Kirkens bymisjon og lignende frivillige organisasjoner og foreninger
- 8.2 Sørge for årlig indeksregulering av sosialsatsene
- 8.3 Gjeninnføre 80%-regelen som sikrer at varig uføre beholder 80 prosent av minstepensjon etter at boutgifter er betalt
- 8.4 Sørge for at også sosialhjelpsmottakere får kontantstøtte og nedkomststøtte
- 8.5 At Bergen kommune skal ta imot flere flyktninger
- 8.6 Sikre at barnverntjenester og psykisk helsetilbud er tilgjengelig nær bostedet

Byen vår er omkranset av fjell og vi har kort vei til naturen. Natur og grøntområder er viktig for trivsel og livskvalitet, gunstig for den psykiske og fysiske helsen, og bidrar til biologisk mangfold og bedre luftkvalitet. Vi skal alle ha god tilgang til naturen og til grøntområder og det er viktig å forvalte dette på en god måte. Byfjellene skal fortsette å være et område for fritid og rekreasjon, og for å sikre dette vil vi at området vernes.

Bergen har mange biologisk verdifulle områder som er utsatt for et sterkt utbyggingspress. Til tross for intensjoner om bevaring, bygges biologisk verdifulle områder ned der hvor andre hensyn vektes tyngre.

KAPITTEL 9:

NATUR OG GRØNTOMRÅDER

Parsellhager er viktige for folkehelsen og for nærmiljøet, og må i større grad med i byplanleggingen. Vi vil sikre områder der de som ønsker det kan dyrke egne blomster, grønnsaker, frukt og bær. Det må arbeides for at alle som vil skal kunne skaffe seg parsellhager, også skoler, barnehager og eldreboliger.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 9.1 Styrke vernet av byfjellene, gjerne med opprettelse av landskapsvernområde
- 9.2 Beskytte strandområder og hindre privatisering av strandsonen
- 9.3 Bevare og restaurere Bergens parker og friluftsområder
- 9.4 Anlegge flere parsellhager
- 9.5 Begrense utbredelsen av sitkagran i Bergen
- 9.6 At kommunen bruker frø som er tilpasset økosystemet, som lokale planter og eldre plantetyper
- 9.7 Plante matnyttige planter og busker
- 9.8 Unngå å bygge midlertidige bygg i byens parker og grøntområder
- 9.9 Bygge offentlige toaletter
- 9.10 Være svært restriktive til utbygging i landbruksarealer, strandsone og naturområder

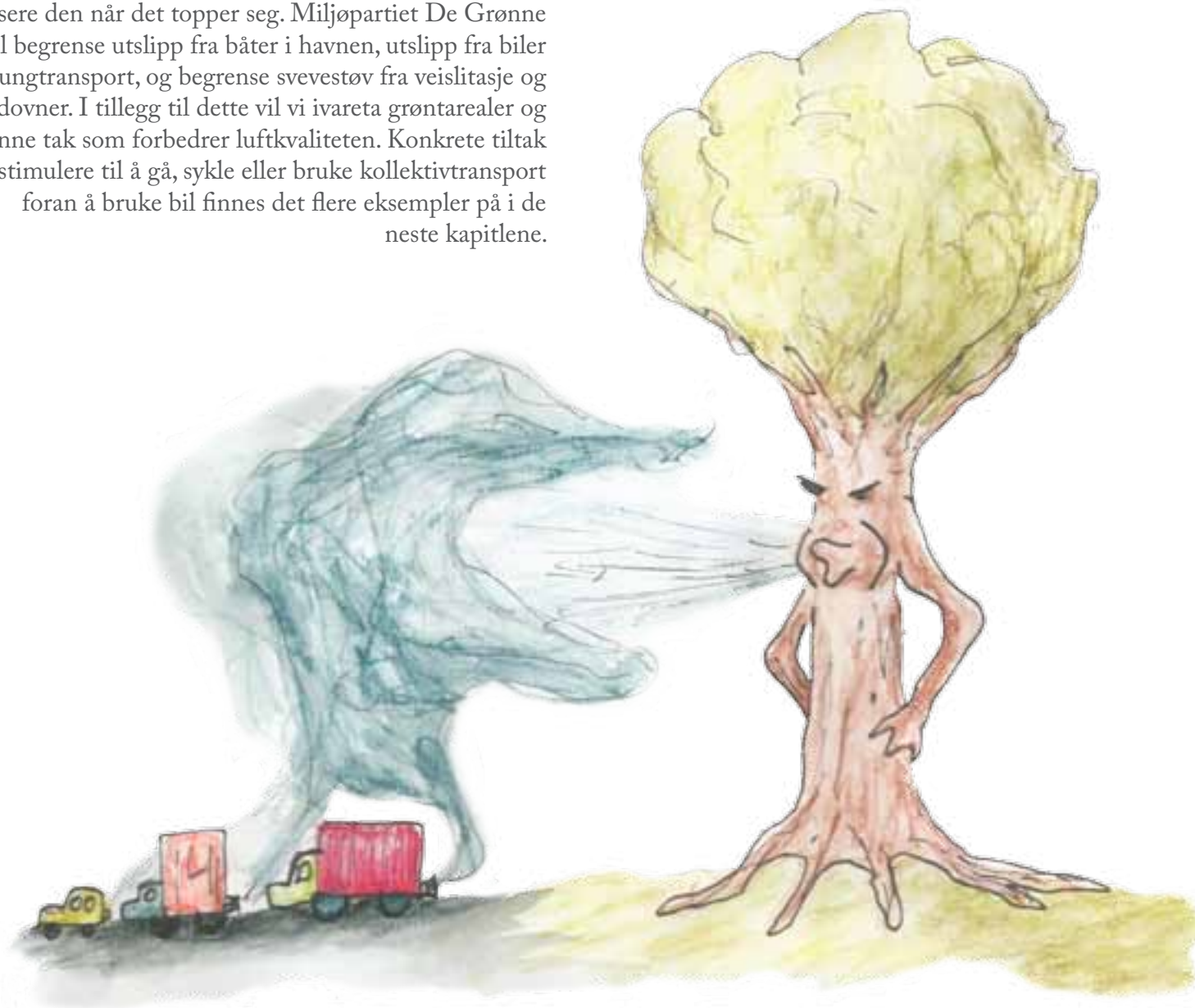

KAPITTEL 10:

TILTAK MOT LUFTFORURENSNING

Bergen er etter hvert kjent for sin høye luftforurensning, og noen steder i Bergen sprenses jevnlig grenseverdiene til EU-direktivet som Norge forpliktet seg til i 2008. Helseproblemene ved luftforurensning er godt dokumenterte og kan bli mye mer alvorlige i årene som kommer fordi de verste områdene også sannsynligvis får flere innbyggere. På kalde og vindstille dager er «giftlokket» ekstra påfallende slik at selv de som ikke reagerer særlig til daglig får kjenne svevestøvet i lungene.

Det er avgjørende å få ned luftforurensningen gjennom hele året. Det er i deler av vintermånedene, når problemet er størst, det ropes om en løsning på høye verdier av luftforurensning. Men strakstiltak vil i beste fall bare redusere den når det topper seg. Miljøpartiet De Grønne vil begrense utslipp fra båter i havnen, utslipp fra biler og tungtransport, og begrense svevestøv fra veislitasje og vedovner. I tillegg til dette vil vi ivareta grøntarealer og grønne tak som forbedrer luftkvaliteten. Konkrete tiltak for å stimulere til å gå, sykle eller bruke kollektivtransport foran å bruke bil finnes det flere eksempler på i de neste kapitlene.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 10.1 Videreføre vrakpant på gamle, mindre miljøvennlige ovner og støtte montering av etterbrennere på gamle vedovner
- 10.2 Fjerne fossilt brensel fra fjernvarmenettet
- 10.3 Opprette flere målestasjoner for luftforurensning i Bergen
- 10.4 Elektrifisere havnen med landstrøm og dermed hindre at båter bruker egen motor ved kai
- 10.5 Innføre differensierte havneavgifter knyttet til utslipp
- 10.6 Arbeide for å redusere antallet anløp av cruiseskip
- 10.7 Innføre vinterfartsgrense

KAPITTEL 11:

TRANSPORT

Tradisjonelt har transport i Bergen vært preget av bilisme, noe som fører til køer, støy og utslipp av luftforurensing. Byen vår domineres av tonnevis med stål som spyr ut eksos og overdøver samtale på gater og fortauskaféer. Det er på høy tid å få på plass en langt bedre kollektivtrafikk enn det vi har nå. Vi har en tydelig politikk der det gradvis skal bli mindre attraktivt å bruke fossilbil, samtidig som vi ønsker flere busser, syklistar og fotgjengere.

Når befolkningen vokser vil transportbehovet øke. Vi må planlegge langsiktig og bygge opp en infrastruktur som kan hankses med dette. Da er det ikke lurt å la det meste av veinettet opptas av privatbiler med litt over én person per kjøretøy. Selv i dag har bussene alvorlige problemer med fremkommeligheten, så dette kan ikke gjøres uten å redusere privatbiltrafikken. Dette betyr flere buss- og baneavganger, flere banevogner, bytog med høy hastighet og frekvens, og utbygging av bybanen og trolleybussnettverket.

Vi vil gjøre det enklere å leve uten bil, noe som selvsagt kan bedre økonomien til dem som ikke trenger den mer. Mange vil få bedre helse om de går eller sykler i større grad, samtidig som gater, parker, holdeplasser og stasjoner bli tryggere om det alltid er folk som går, sykler eller venter på bussen.

De Grønnes mål er at tiltakene våre er bra for lommeboken, helsen, miljøet og tryggheten. Noen trenger fortsatt bilen, og vi må legge enda bedre til rette for nullutslippsbiler, som elbiler.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 11.1 Gjeninnføre gratisbussen
- 11.2 Sikre lysprioritering av kollektivtrafikk
- 11.3 Innføre kollektivfelt der det trengs på større innfartsårer
- 11.4 Sikre rask utbygning av bybane eller annen skinnegående transport til alle bydeler, med prioritering av Åsane
- 11.5 At Bergen kommune skal være en pådriver i arbeidet for å bygge høyhastighetsjernbane mellom Bergen/Stavanger og Oslo
- 11.6 Stoppe videre utbygging av Flesland flyplass
- 11.7 Arbeide for å flytte passasjertrafikk fra land til sjø. Utrede båttruter til Sandviken, Solheimsviken og Laksevåg
- 11.8 Redusere antallet parkeringsplasser i sentrum og øke parkeringsavgiftene
- 11.9 Prioritere bilkollektiv ved tilbud om parkeringsplass i reguleringsplaner
- 11.10 Bedre veistykket ved Grimesvingene, slik at tungtrafikk ledes ut av sentrum
- 11.11 Plante trær langs gatene der det ikke er til hindre for syklister
- 11.12 Opprettholde piggdekkavgiften
- 11.13 Innføre nullutslippssone eller lavutslippssone i sentrum som inkluderer forbud mot dieselbusser
- 11.14 Redusere veisalting
- 11.15 Innføre et selektivt system for bompengavgift som tar hensyn til rushtid, grad av luftforurensing og bilens utslippsnivå
- 11.16 Arbeide mot tomgangskjøring gjennom å få dette inn i politivedtekten
- 11.17 Avstå fra nye store veiprosjekter
- 11.18 Innføre flere ladestasjoner for elbiler, inkludert på taxiholdeplasser
- 11.19 At nye kommunale biler skal være basert på elektrisitet
- 11.20 Gjøre det enklere for eldre og bevegelseshemmede å bevege seg i byen, bl.a. med lengre "grønn mann" og smalere bilfelter
- 11.21 Øke midlene til trafikksikring betraktelig

KAPITTEL 12:

SYKLISTER OG FOTGJENGERE

Byens gater og veier skal være godt tilrettelagt for at fotgjengere og syklister kan ta seg frem effektivt og trygt.

Det er de myke trafikantene som skal dominere gatene.

Vi vil ha en by med mennesker som sykler og går, og kanskje stopper og slår av en prat eller nyter solen og trærne mens de krysser en park.

Sentrum må gjøres bilfritt der man bare har begrensede muligheter for gjennomkjøring. På denne måten kan man bevege seg effektivt i bykjernen uten å stadig måtte stoppe opp for biler og inhalere eksos. Et bilfritt sentrum vil øke trivselen.

Vi vil ha et nett av sykkelveier. Dette er veier reservert for syklister, og som tillater høyere hastighet og bedrer sikkerheten for både syklister og fotgjengere. På den måten blir sykling over større avstander praktisk og trygt og det blir også lett å bruke elektriske sykler.

Byen må utformes slik at den blir hyggelig og trygg. Altfor ofte er det kommet opp prosjekter som favoriserer bilismen, som underjordiske garasjer for biler, breie veier og kryss som er enkle å kjøre gjennom, men tungvinte å gå over. Vi må øke trafikksikkerheten ved å redusere hastigheten for biler og separere fotgjengere og syklister der sykkeltrafikken er størst.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 12.1 Begynne arbeidet for et bilfritt sentrum ved å stenge Torget, Bryggen, Vestre Torggate, Nedre Korskirkeallmenningen og Klosteret for biler
- 12.2 Opprette flere bilfrie soner, også utenfor sentrum
- 12.3 Bygge et godt og sammenhengende sykkelveinett som er skilt fra gangveiene
- 12.4 Opprette et sykkelveikontor
- 12.5 Prioritere snø- og isrydding på sykkelveier og fortau like høyt som på bilveiene
- 12.6 At kommunen overtar ansvar for brøyting av fortau
- 12.7 Redusere fartsgrensene, blant annet ved utvidelse av 30-sonen i sentrum
- 12.8 Stille krav om sykkelparkering under tak ved større nybygg og i nærheten av offentlig transport knutepunkter
- 12.9 Innføre utlånsordning for bysykler
- 12.10 La størsteparten av bompenginntekter gå til sykkelveier og kollektivtilbud
- 12.11 Begynne å planlegge ekspressykkelveier fra Bergen sentrum til bydelene og nabokommunene, med traseer i tunell der dette er hensiktsmessig

Grønn økonomi er framtidens økonomi. Målet er å fjerne rovdrift på livsgrunnlaget og overforbruk av ressurser, klimagassutslipp, sosial urettferdighet og uetisk behandling, og å erstatte dette med en bærekraftig og sunn holdning overfor naturen og kommende generasjoners behov.

Nye grønne arbeidsplasser og inntektskilder skal utvikles i takt med at olje- og gassnæringen trappes ned. Dette er en stor utfordring, men nedtrappingen i petroleumsnæringen vil lette kostnadspresset og konkurransen om kompetent arbeidskraft som i dag hindrer alternativ næringsutvikling. Vi vil bidra til at teknologi som kan føre til en mer bærekraftig nærings- og samfunnsutvikling kan utprøves i større skala.

Vi vil legge til rette for sosialt entreprenørskap og grønn innovasjon gjennom å etablere sentre for dette. Disse kan tilby opplæring og hjelp til å starte nye virksomheter. Det er også viktig å framheve verdien av gjenbruk gjennom f. eks. byttetorg.

KAPITTEL 13:

NÆRING OG NYTENKNING

Vi vil gjerne sikre arbeid til alle som ønsker det med trygge og forutsigbare arbeidsplasser samtidig som det skal tilrettelegges for at man lettere kan velge å redusere arbeidstiden fremfor lønnsforhøyelse.

Turistene som besøker Bergen skal tas imot av en vakker by der man kan oppleve lokal natur, smake på mat fra nærområdet og lett få tilgang til lokalhistorie og severdigheter. Da er det viktig at Torget og Bryggen presenterer det beste vi har av lokale handelsvarer og fremstår estetisk og med historiske særpreg.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 13.1 Arbeide for flere "Bondens marked"
- 13.2 Opprette byttetorg i sentrum
- 13.3 Støtte opp om gjenbruk ved å redusere leie for loppemarked o.l. i byrommet
- 13.4 Sikre at Torget blir en arena for lokalt håndverk og lokal mat
- 13.5 Avvikle Business Region Bergen og ta næringspolitikk tilbake til bystyret
- 13.6 Jobbe for å revitalisere Bryggen med bl.a. kunstinstitallasjoner og lekeplasser
- 13.7 Åpne for fiskesalg direkte fra båter
- 13.8 Opprettholde kommunalt finansierte gründerkurs og inkludere samvirke og sosialt entreprenørskap i undervisningen
- 13.9 Opprette et senter for miljøteknologi med en målsetting om at det skal bli attraktivt for de mange nåværende og fremtidige viktige aktører innenfor miljøteknologi å lokalisere seg i Bergen
- 13.10 Avvise etablering av nye, og utvidelse av eksisterende bilbaserte kjøpesentre
- 13.11 Legge til rette for sosialt entrepenørskap
- 13.12 Tilby turister lokale produkter, økologisk mat og villfisk på Torget.
- 13.13 Bedre skilting av byens attraksjoner

KAPITTEL 14:

LANDBRUK

Landbrukets oppgave er å produsere nok og trygg mat med minst mulig belastning på natur, klima og ressurser. De Grønne vil styrke landbruket over hele landet ved å bedre økonomien og vri næringen i økologisk retning.

Vi er opptatt av varig fruktbarhet i jorden, naturmangfold, dyrevelferd og lokal mattrygghet. Da kommer økologiske driftsmåter bedre ut. Nå er de beste matjordarealene under rask nedbygging, samtidig som befolkningen øker. De Grønne ønsker en større selvforsyningsgrad. Hensynet til naturmangfold og klima setter grenser for nydyrking, så gjenværende arealer i både sentrale strøk og utkantene må sikres. De må også utnyttes bedre ved å prioritere menneskemat framfor dyrefôr der det er mulig, samtidig som beiteressursene må utnyttes bedre.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 14.1 Fremme støtteordninger for økologisk landbruk
- 14.2 Verne landbruksjord mot nedbygging
- 14.3 Støtte lokal matproduksjon og systemer for omsetning av disse, slik som Bondens marked
- 14.4 Fremme jordbruk i bynære strøk bl.a ved å støtte opp om lokale initiativer som andelslandbruk og matkooperativer
- 14.5 Kartlegge all dyrket og potensiell dyrkbar jord

Miljøpartiet De Grønne er kjent for innsatsen for å bedre dyrs rettigheter og vilkår. Lokalt her i Bergen vil vi arbeide for hjemløse dyr, ville dyr, og dyr som brukes i sirkus.

Hjemløse dyr er et offentlig ansvar, og vi støtter gjerne Dyrebeskyttelsens arbeid med å hjelpe disse dyrene. Dyrs lidelser er ikke underholdning. MDG Bergen vil nekte de sirkusene som bruker dyr å benytte kommunale anlegg og areal, da sirkusene ikke lar dyrene få leve ut sine naturlige behov.

KAPITTEL 15:

DYREVERN

Vi vil sikre områdene for ville dyr i kommunen. Alle utbyggingsplaner skal ta hensyn til dyrene og det må bygges viltoverganger- eller underganger der ville dyr hyppig krysser veien. Av hensyn til dyrene vil vi avvise eventuelle søknader om pelsfarmer. Vi vil heller aldri gi økonomisk eller praktisk støtte til pelsnæringen.

Vi vil også bevare vassdrag, og dermed øke gytemuligheter for ørret og laks. Elver og vassdrag skal gjenåpnes og restaureres, og vannmengden og vannkvaliteten skal sikres slik at fisk har mulighet for å vandre naturlig.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 15.1 Avvise alle søknader om pelsfarmer i kommunen, samt nekte økonomisk eller praktisk støtte til pelsnæringen
- 15.2 Nekte sirkus med dyr i fangenskap å bruke kommunale anlegg
- 15.3 Bygge viltoverganger eller -underganger der mange dyr krysser veien
- 15.4 Øke økonomisk og praktisk støtte til byens dyrevernerorganisasjoner
- 15.5 Sørge for at dyreverner er et definert ansvarsområde i Grønn etat
- 15.6 Ta hensyn til dyreverner i kommunale innkjøp
- 15.7 Subsidiere kampanjer for sterilisering og ID-merking av kjæledyr
- 15.8 Arbeide for at ordningen med dyrepoliti utvides også til Bergen
- 15.9 Sikre leveområder for ville dyr i kommunen
- 15.10 Bygge fisketrapp ved Hopsfossen
- 15.11 Støtte habitatforbedrende tiltak i vassdrag, som planting av trær, bedring av gytemuligheter for fisk og bedre fiskepassasjer
- 15.12 Beplante parker med bie- og humlevennlige planter

De Grønne mener det er en viktig rettighet å kunne engasjere seg i kulturlivet, og kunstneriske uttrykk er en sentral del av et levende demokrati. Kultur har en naturlig plass på offentlige budsjetter, men kulturlivet i seg selv må være fritt og uavhengig.

Alle skal ha mulighet til å dyrke og oppleve kultur, og da er det viktig med en lav terskel for både å kunne skape- og å glede seg over et mangfold av kulturuttrykk. De Grønne vil legge til rette for dette gjennom å støtte lokale aktører innen både brede og smale kulturuttrykk.

Vi vil også jobbe for at kunstneriske uttrykk i større grad kan utgjøre en motvekt til den økende kommersialiseringen av det offentlige rommet.

KAPITTEL 16:

KULTUR

Bergen har mange profesjonelle kunst- og kulturutøvere, noe som er viktig for et levende kulturliv, og noe kommunen skal fortsette å legge til rette for. Kulturlivets utøvere og institusjoner må sikres gode og forutsigbare bevilgninger, samt tilgang til utstyr, lokaler og formidlingsarenaer.

Mange av morgendagens kunstnere og kulturarbeidere starter sin utvikling i kulturskolen. Vi vil styrke dette tilbudet og sørge for at kulturskolen er mangfoldig, rimelig og holder høyt faglig nivå. Vi vil at alle barn som ønsker det skal få plass på kulturskolen, og vil også at den skal være tilgjengelig i folks nærområder.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

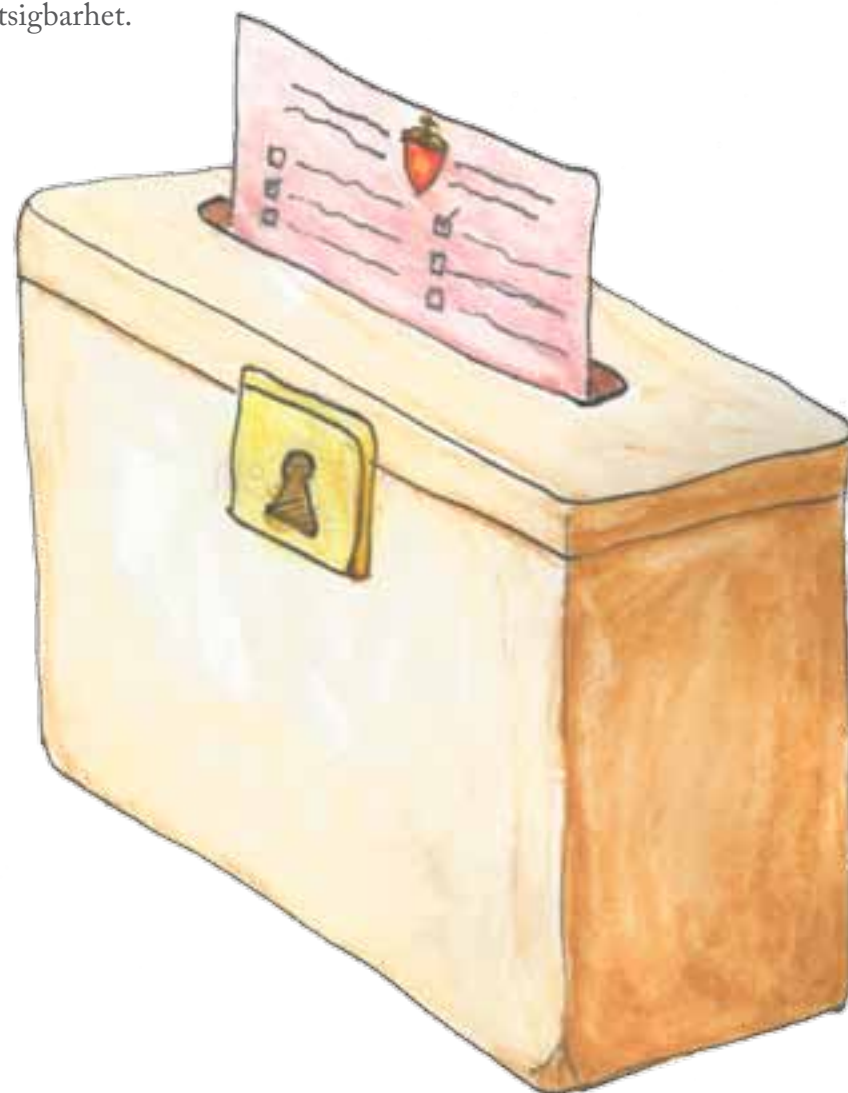
- 16.1 Opprette flere plakattavler på sentrale steder
- 16.2 Beholde gratis bibliotek, utvide åpningstidene og innføre forsøk med søndagsåpne filialer i bydelene
- 16.3 Sikre fortsatt gode vilkår for Bergen Internasjonale Kultur Senter
- 16.4 Sikre rimelige øvingslokaler til lokale musikere
- 16.5 Støtte lokale festivaler
- 16.6 Redusere egenbetalingen til kultur- og musikk skolene og styrke kapasiteten i kulturskolen
- 16.7 Opprette flere lovlige graffiti vegger
- 16.8 Støtte mer kunst i bybildet
- 16.9 Innføre strengere reguleringer av reklame i byrommet og redusere den totale mengden
- 16.10 Støtte kulturprosjekter som er initiert, igangsatt og gjennomført av ungdom
- 16.11 Åpne skoler og offentlige bygg for bruk av foreninger, kultur og organisasjoner på ettermiddagen
- 16.12 Styrke det frie kunstfeltet gjennom satsing på kommunale prosjektmidler, stipendordninger og støtte til produksjonslokaler
- 16.13 Bruke lokale kunstnere og designere i profilering av kommunens egne arrangementer.
- 16.14 Realisere kulturhus i bydelssentrene og prioritere Fyllingsdalen og Åsane

KAPITTEL 17:

LEVENDE DEMOKRATI

Lokaldemokrati og medvirkning er viktig for De Grønne. Vi ønsker at alle skal være med å forme fremtiden – og vi tror at for at det skal bli en realitet må lokaldemokratiet styrkes og utvikles. Altfor mye makt er i dagens bergenske parlamentarisme samlet i byrådet. MDG vil fordele makt fra byrådet til bystyret, og fra bystyret og ut i bydelene, slik at demokratiet kommer nærmere folk flest. Vi mener innbyggere må få mer direkte innflytelse over kommunen også utenom valgdagen, både ved flere folkeavstemninger og ved at bystyret må votere direkte over forslag fremmet gjennom innbyggerinitiativ. Når engasjerte innbyggere samler 300 underskrifter for en sak, skal bystyret behandle det konkrete forslaget.

De frivillige organisasjonene har stor betydning for Bergen og vårt lokale demokrati. Støtten til disse skal være stabil, langsiktig og preget av forutsigbarhet.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 17.1 Opprette direkte folkevalgte bydelsstyrer med egne bydelsbudsjetter og innflytelse over bydelen
- 17.2 Senke stemmerettsalderen til 16 år ved valg til bystyret og bydelsstyrer
- 17.3 Øke støtten til frivillige organisasjoner
- 17.4 Legge om styringsform fra parlamentarisme til formannskapsmodellen
- 17.5 Videreføre streaming av bystyremøter på nett
- 17.6 At Bystyret må votere over konkrete vedtaksforslag fremsatt i innbyggerinitiativ
- 17.7 Bruke lokale folkeavstemninger i prinsipielt viktige saker som engasjerer
- 17.8 At kommunen skal bruke den kjønnsnøytrale betegnelsen “hen” i stedet for “han” og “hun”
- 17.9 At kommunen tar initiativ til nabolagsmøter der beboerne kan få mer innflytelse på hvordan kommunen regulerer deres områder.
- 17.10 Redusere bruken av styringsprinsipper som New Public Management i offentlig sektor

KAPITTEL 18:

KOMMUNAL EIENDOM

Bergen kommune eier en rekke eiendommer, bygninger og selskaper. Primært er De Grønne skeptisk til å selge noen av disse, fordi vi ønsker å beholde demokratisk kontroll over dem.

Vi støtter ikke privatisering av offentlige tjenester. Kommersielle aktører er neppe de beste til å ta vare på våre eldre eller pleietrengende, men det offentlige tilbudet må gjerne suppleres av ikke-kommersielle aktørersom ideelle stiftelser.

Kommunen forvalter også et stort pensjonsfond, som De Grønne vil bruke som et virkemiddel for å støtte opp om økologiske og sosiale initiativ. Kommunale penger skal ikke investeres i fossilindustrien.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 18.1 Offentlige tjenester skal primært være kommunalt drevet, sekundært kan de drives av frivillige og ideelle organisasjoner med økonomisk støtte fra kommunen
- 18.2 Avvise salg av kommunale eiendommer og selskaper med mindre det er helt spesielle forhold
- 18.3 Styrke feilmeldingstjenester fra innbyggere til kommunen
- 18.4 Unngå finansieringsløsninger som tar i bruk Offentlig-Privat Samarbeid med kommersielle aktører
- 18.5 Innføre strengere retningslinjer for etiske og miljømessige krav til pensjonsfondets investeringer
- 18.6 Etablere en frivillighetssentral på internett, der byens innbyggere kan utveksle tjenester

KAPITTEL 19:

SKATTER OG AVGIFTER

De senere år har kommunen måttet foreta store investeringer, blant annet som følge av vedlikeholdsetterslepet på flere skoler. Mye av dette har blitt finansiert med låneopptak, noe som har ført til gjelden har økt raskt og stadig mer penger må brukes på å betale renter og avdrag. Investeringsbehovet vil også være høyt mange år fremover, og oppbyggelse av gjeld er ingen bærekraftig politikk.

Norske kommuner har ikke mange muligheter til å skaffe egne inntekter – den eneste som monner er kommunal eiendomsskatt. Miljøpartiet De Grønne mener at det er nødvendig å ha dette for å unngå at kommunen havner i en svært vanskelig økonomisk situasjon. Eiendomsskatt er helt nødvendig for at Bergen kommune skal kunne tilby alle innbyggere et tilfredsstillende tilbud.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 19.1 Ha eiendomsskatt for boliger, med sosialt bunnfradrag, i tillegg til skatt på næringsbygg
- 19.2 Innføre renovasjonsgebyrer med betaling etter mengde restavfall
- 19.3 Arbeide for en varig sunn økonomi i Bergen kommune og sørge for at gjeldsgraden holdes på et forsvarlig nivå

KAPITTEL 20:

INNkjøp

Bergen kommune kjøper inn store mengder varer og tjenester, og må forvalte sin forbrukermakt på en fornuftig måte. Økologiske og sosiale hensyn må veie tungt, og kommunen må redusere bruken av fly til fordel for tog og videokonferanser.

Kommunen skal øke sine innkjøp av økologisk mat og lage en ny innkjøpspolitikk med klare krav til miljø, dyrevelferd og global rettferdighet. Erfaringer fra Danmark viser at de økte kostnadene kan spares inn ved å fokusere på sesongvarer, mindre bruk av kjøtt og redusert svinn.

De Grønne mener det var feil å avvikle Bergen som fairtrade-by, og vi vil fremme forslag om at kommunen igjen satser på rettferdig handel.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

20.1

Øke andelen økologiske og fairtrade-merkede innkjøp, og få tilbake status som fairtrade-by

20.2

Tilby veganske og vegetarianske alternativ i kommunale kantiner og institusjoner, og innføre en ukentlig kjøttfri dag i kommunen

20.3

Legge om til fri programvare og åpne lisenser

20.4

Bruke videokonferanser fremfor reiser

20.5

Prioritere miljøvennlige reiser, som tog

20.6

Forplikte kommunen til å kjøpe bærekraftige varer og tjenester

20.7

Støtte ordninger for å ta vare på og fordele overskuddsmat

KAPITTEL 21:

VANN OG AVLØP

Vi vil sikre befolkningen bedre vannkvalitet ikke bare i sjøen, men også i byens elver og innsjøer, slik at dyr og planter kan leve i vassdragene igjen.

I Bergen finnes det mange elveløp som er innsnevrede og lukket. Kombinert med mer forventet regn vil dette føre til mer overvann og flom i byen. I stedet for å reparere skadene er det både billigere og mer samfunnstjenlig å forebygge dette. Flere naturlige bekker og elver må gjenåpnes, utvides og restaureres, samtidig som de vassdragene og elveslettene som er igjen beskyttes mot inngrep. På denne måten kan vi skape en bedre flomsikkerhet. Slike tiltak vil også gi rom for blå-grønne friområder som folk kan oppleve i det daglige livet. Dette er også gunstige tiltak for bestandene av ørret, sjørøtt og laks og andre ferskvannsfisk vi finner i kommunen. Dette vil gi bedre mulighet for sportsfiske og friluftsliv i nærområdet der folk bor, og bidra til mer fysisk aktivitet og bedre folkehelse.

Vi vil styrke vann- og avløpsetaten med ressurser, slik at kloaknettet får nødvendig oppgradering og bedre vedlikehold. Forurensing av vann må forhindres ved god overvåking av vassdrag, og aktiv anvendelse av lover og regelverk.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 21.1 Kreve at alle byggeprosjekter skal etterfølge krav om gode avrenningsforhold for overvann
- 12.2 Sikre avrenningsområder som parker, grøntarealer, elver og bekker og prioritere grønne og gjennomtrengelige flater fremfor asfalt, samt etablere flere regnbed
- 21.3 Stimulere til å ta i bruk “grønne tak” på kommunale og private nybygg med en helningsgrad på mindre enn 30 grader
- 21.4 Beskytte naturlige vannløp og våtmarksområder, gjenåpne lukkede vannløp og sikre god miljøtilstand i vassdrag i tråd med vannforskriften
- 21.5 Støtte opprettelsen Bergen Elveforum, et forum for forvaltning av vassdrag i Bergen.
- 21.6 At Bergen vann ikke skal privatiseres eller konkurranseutsettes
- 21.7 Arbeide for at sterkt forurenset havbunn slamsuges og at giften deponeres på land
- 21.8 Sikre et robust vann- og avløpsledningsnett som tåler et større press på vannrørene

KAPITTEL 22:

AVFALL

Det skal være enkelt å levere fra seg søppel til kildesortering og gjenvinning. Avfallshåndteringen i Bergen må utbedres og vi ønsker etableringen av bossug velkommen. På denne måten kan vi levere forskjellige typer avfall i samme nedkast. Dette kombinert med flere returpunkt vil få Bergen opp på et akseptabelt nivå.

Organisk avfall, som matavfall, er en verdifull ressurs som i større grad må brukes til fremstilling av biogass og gjødsel. Til å fremstille biogass bør det bygges et biogassanlegg som kan produsere gass til busser. Resten av det organiske avfallet bør utnyttes som gjødsel.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

- 22.1 Arbeide for bossug
- 22.2 Bygge biogassanlegg der organisk avfall og slam brukes til fremstilling av biogass og gjødsel
- 22.3 Innføre henteordning av organisk avfall
- 22.4 Opprette flere byttetorg, gjenvinningsstasjoner og returpunkter
- 22.5 Øke tilskuddet til de husstandene som ønsker å kompostere matavfallet sitt
- 22.6 Håndheve forbudet mot forsøpling
- 22.7 At kildesortering skal lønne seg økonomisk

KAPITTEL 23:

KOMMUNEN SOM ARBEIDSGIVER

Bergen kommune er en av Norges største arbeidsgivere. Kommunen skal være et forbilde, hvor arbeidsplassene skal være fri for diskriminering og ha et godt arbeidsmiljø. Ansatte skal bruke mindre tid på rapportering, og skal føle at det er trygt å ta opp kritiske spørsmål.

De Grønne vil redusere bruken av kommersielle vikarbyr ved å styrke kommunens egen vikarordning med fast ansatte vikarer.

Vi ønsker å gjøre forsøk med anonyme jobbsøknader etter at et tilsvarende prosjekt i Oslo kommune førte til at antallet søkere med minoritetsbakgrunn som fikk innkalling til intervju ble doblet.

MILJØPARTIET DE GRØNNE VIL:

23.1 Tilby flere lærlingplasser i kommunen og ved kommunale kontrakter

23.2 Innføre forsøk med anonyme jobbsøknader ved kommunale stillinger

23.3 Redusere ufrivillig deltid i kommunal sektor

23.4 Utvide kommunens ringevikarordning og opprette kommunal vikarpool

BERGEN.MDG.NO

BERGEN@MDG.NO

@MDGBERGEN

FACEBOOK.COM/MDGBERGEN

Design: Bianca Midbøe

Foto: Krister Myrlønn

Illustasjon: André Myrlønn